

Ἐλεύθερη πληροφόρηση

ΔΕΛΤΙΟ
ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗΣ
ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ

ΕΚΔΟΤΗΣ: Ὁ Μητροπολίτης Ἀττικῆς καί Μεγαρίδος ΝΙΚΟΛΑΪΜΟΣ
Ἀριθμός φύλλου 114-115
1-16 Αὐγούστου 2003

Τομές στήν ἐκκλησιαστική μας ζωή (β)

Ἡ Ἐκκλησία δέν εἶναι ὁμάδα πίεσης.

Εἶναι ἀνάγκη νά ἐπικεντρώσουμε τήν προσοχή μας σέ μιά ἄλλη πτυχή τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ μας προβληματισμοῦ, πού ἐμφανίζεται ἐκρηκτική καί προκαλεῖ ἔντονες συζητήσεις. Ἡ Ἐκκλησία δέν εἶναι ὁμάδα πίεσης. Δέν ἀντιγράφει τά ἐποχιακά σχήματα τοῦ κόσμου. Δέ συγκροτεῖ ὁμιλο προσωπικῶν συμφερόντων. Καί δέ λειτουργεῖ μέ τή διαλεκτική τῆς παράταξης. Ἡ ἐκκλησιαστική παρεμβολή εἶναι ἔξω καί πάνω ἀπό ὅλα αὐτά. Γιατί, ἀπό τή φύση Της, εἶναι ὁ χῶρος τῆς προσωπικῆς σχέσης τοῦ ἀνθρώπου μέ τό Θεό καί τῆς κοινωνίας μέ τό συνάνθρωπο. Μέ τόν ὁποιοδήποτε συνάνθρωπο. Εἶναι τό πανάγιο Θυσιαστήριο, στό ὁποῖο προσφέρεται καί ἀπό τό ὁποῖο προσλαμβάνεται καί διαχέεται ἡ ὑπερούσια Ἀγάπη.

Ἡ ἐτερότητα τῆς Ἐκκλησίας.

Εἶναι λάθος νά ἀντιμετωπίσουμε τήν Ἐκκλησία ὡς κλειστό Σωματεῖο ὁμογενῶν, κοσμικῶν ἐπιδιώξεων. Τό ὅτι μαζεύομαστε στό Ναό, συγκροτοῦμε τήν ἐκκλησια-

αστική Σύναξη και βιώνουμε την παρουσία ανάμεσά μας της Τριαδικής Θεότητας, του Πατρός των οικτιρμών, του σαρκωμένου Λόγου και του Ζωαρχικού Πνεύματος, δέ σημαίνει, πώς, με τη συνάντησή μας αυτή, θεσπίζουμε και ενεργοποιούμε ένα πολιτικό κόμμα ή μία συνδικαλιστική κίνηση, με προορισμό, να αναλάβει την εξισορρόπηση των αντιθέσεων και να επιλύσει κάποια προβλήματα, πού διαταράσσουν την κοινωνική γαλήνη και την απρόσκοπτη ιστορική ανέλιξη.

Η Έκκλησία έχει άλλο όραμα, άλλη ποιότητα και είναι ταγμένη σε άλλη τροχιά. Κινείται και δρᾷ «έν τῷ κόσμῳ». Ἀλλά δέν εἶναι «ὁ κόσμος». Ἀνθοφορεῖ μέσα στήν ἱστορία και γράφει ἱστορία, ἀλλά ἡ ἱστορική Της γραφή δέν ταυτίζεται μέ τή γραφή τῆς κοσμικῆς διαπάλης γιά ἐξουσία ἢ γιά εὐμάρεια ἢ γιά ἀπόλαυση. Ἡ Ἐκκλησία εἶναι ἡ «καινή κτίσις». Ἡ ἀνακαινισμένη οἰκογένεια τοῦ Θεοῦ, πού διακινεῖται μέσα στόν κόσμο, ἀλλά μέ ἄλλο σχέδιο πορείας και μέ ἄλλες ἐμπειρίες. Κοινωνεῖ στή θεϊκή Ἀγάπη και ἐκπέμπει τή θαλπωρή τῆς γνήσιας ἀγάπης στόν παγωμένο κόσμο μας. Εἶναι ἡ ἀντανάκλαση τῆς ὁμορφιάς τοῦ Παραδείσου στή γκρίζα ζωή τῆς αἰματοβαμμένης γῆς μας. Γιά τήν Ἐκκλησία «τά ἀρχαῖα παρῆλθεν, ἰδοὺ γέγονε καινά τά πάντα» (Β΄ Κορινθ. ε΄ 17). Καί συνέπεια αὐτῆς τῆς κοσμογονικῆς ἀλλαγῆς εἶναι ὅτι «τά πάντα», ἀκόμα και ἡ καθημερινότητα, λειτουργοῦν σέ ἄλλο πλάνο. «*Ἡμῶν γάρ τό πολίτευμα ἐν οὐρανοῖς ὑπάρχει, ἐξ οὗ και σωτήρα ἀπεκδεχόμεθα Κύριον Ἰησοῦν Χριστόν*» (Φίλιπ. γ΄ 20).

Ἡ καθυπόταξη ἢ ἡ αὐθόρμητη ἔνταξη τῆς Ἐκκλησίας Ἰησοῦ Χριστοῦ στό πᾶζλ τῶν ὁμάδων, πού συμμαχοῦν ἢ ἀντιμάχονται γιά τήν ἀπόκτηση ἢ τή στερέωση κοσμικῶν προνομίων, σηματοδοτεῖ ἐκφυλισμό τοῦ Μυστικοῦ και Μυστηριακοῦ Σώματος Ἰησοῦ Χριστοῦ. Ταύτισή Του μέ τά ἀντιμαχόμενα φυλάκια τοῦ κόσμου τοῦτου.

Θά μπορούσα, μέ πολλή ἄνεση, νά ἐμφανίσω σειρά ὁλόκληρη ἀντιθετικῶν διδύμων, πού πιστοποιοῦν μέ καθαρότητα και ἐνάργεια τήν ἑτερότητα τῆς Ἐκκλησίας. Τή διάκρισή Της και τή διαφοροποίησή Της ἀπό τόν «κόσμο». Τήν ἄλλη ὁπτική γωνία, ἀπό τήν ὁποία «θεωρεῖ», δηλαδή βλέπει και μελετάει και στοχάζεται και ἀντιμετωπίζει τήν καθημερινή ἀνέλιξη τῆς ἱστορίας και τό ἀτέλειωτο πλέγμα τῶν κοινωνικῶν ἐμπλοκῶν.

Θά περιοριστῶ σέ λίγα δείγματα, πού, ὥστόσο, εἶναι ἀποκαλυπτικά τῆς ἀπόστασης, πού χωρίζει τήν Ἐκκλησία ἀπό τίς δομές και τά σχήματα τοῦ κόσμου.

Ὁ σύγχρονος ἄνθρωπος, ὡς προμετωπίδα τῶν ἀναζητήσεών του και τῶν ἐπιτευγμάτων του, τοποθετεῖ τό προσωπικό του συμφέρον. Τήν ἐξυπηρέτηση τοῦ αὐτοῦ του σέ ὅλους του τούς σχεδιασμούς και τήν καταξίωσή του μέ μόνο τό γεγονός, ὅτι κατάφερε νά ὑλοποιήσει τούς στόχους του. Ἡ Ἐκκλησία, θεμελιωμένη στή βάση τοῦ Σταυροῦ, στό χῶρο, πού ποτίστηκε μέ τό ἀγνό Αἷμα τῆς μεγάλης Θυσίας, δρομολογεῖ τήν ἀνθρώπινη ὑπαρξη σέ ἄλλο ἐπίπεδο. Τήν ἀπαγκιστρώνει ἀπό τή σκληρή διαλεκτική τῶν ἀτομικῶν συμφερόντων και τή χειραγωγεῖ στήν «περιπέτεια» τῆς ἀγάπης. Στήν προσωπική γεύση τοῦ θείου δώρου. Καί στή γλυκειά ἐμπειρία τῆς ἀγαπητικῆς προσφοράς. Ὁ κόσμος δένεται στή γοντεία τῆς ὕλης και

τῶν ἐφήμερων ἀξιομάτων καί μάχεται γιά τήν προοδευτική βελτίωση τοῦ δείκτη τῆς εὐμάρειάς του καί τῆς κοινωνικῆς του προβολῆς. Καί ἡ Ἐκκλησία ἀνατρέπει τά κοσμικά ὁράματα καί προσανατολίζει τίς ὑπάρξεις στήν πραγμάτωση τῆς κοινωνίας τῆς Ἀγάπης.

Ἄν ἡ Ἐκκλησία περιπλακεῖ στίς καυτές ἀντιπαραθέσεις τοῦ μίσους, θά προδώσει τήν ἀγάπην.

Ἕνα ἄλλο ἀντιθετικό σύνδρομο. Ἡ ἐποχή μας, ξειτρελλαμένη μέ τά σπότες τῆς σύγχρονης διαφημιστικῆς τέχνης καί μέ τά ἐντυπωσιακά συνθήματα τῶν διεθνῶν ὀργανισμῶν, ἴσως καί καταπληγωμένη ἀπό τήν ἀνελέητη πρακτική τῆς ἐκμετάλλευσης, πού διαπλέχτηκε σέ σύστημα κατὰ τοὺς τελευταίους αἰῶνες, ἀπολυτοποίησε τήν ἐλευθερία καί τήν κατέστησε ἄρτιο ζωῆς καί οἶνο μεθυστικῆς ἀπόλαυσης. Τά πάντα μεθοδεύονται καί προγραμματίζονται συνοδευμένα μέ τήν ἐγγύηση τῆς ἀπόλυτης ἐλευθερίας. Καί τό πρῶτο συμβόλαιο, πού ὑπογράφεται μέ τήν προσωπικότητα, τή διψασμένη γιά νοσηματισμό τῆς ζωῆς καί καταξίωση τοῦ μόχθου της, εἶναι ἡ ξέφρενη ἐλευθερία. Ὁ ἀνέλεγκτος σχεδιασμός. Τό γκρέμισμα τῶν φραγμῶν. Ἡ ἀκαλίνωτη κίνηση. Ἡ θεοποίηση τῆς ὑλοφροσύνης. Τούτη τῇ στιγμή δέ χάνω τό χρόνο στήν διακρίβωση τῆς ἀλήθειας τῶν ἐντυπωσιακῶν συνθημάτων ἢ τῆς ἀξίας τῶν αὐθαίρετων, προσωπικῶν ἐπιλογῶν. Ἐπισημαίνω, μέ ἐσωτερική σταθερότητα καί μέ ντοκουμέντα ἀντλημένα ἀπό τήν ἱστορία, πώς ἡ Ἐκκλησία Ἰησοῦ Χριστοῦ δίνει ἄλλη διάσταση καί ἄλλη ποιότητα στήν ἀνθρώπινη ἐλευθερία. Δέν τήν ταυτίζει μέ τόν ὑπερτροφικό ἀτομισμό. Δέν προσυπογράφει τό συμβόλαιο τῆς ἀσυνδοσίας. Καί δέν ἀποκόπτει τήν προσωπικότητα ἀπό τή μετοχή στόν κοινό μόχθο καί στήν εὐθύνη τοῦ σεβασμοῦ τῆς ἄλλης προσωπικότητας. Ἡ ἐλευθερία «*ἦ Χριστός ἡμᾶς ἠλευθέρωσε*» (Γαλατ. ε' 1) ἀνοίγει ἄλλον ὀρίζοντα στήν ὑπαρξη καί τήν προσανατολίζει στήν ὑπέρβαση τοῦ πλέγματος τῆς ἀτομοκρατίας, τῆς φθορᾶς καί τῆς διαφθορᾶς, τοῦ ψεύδους καί τῆς ἀπάτης καί στήν ἀναζήτηση τῆς ἀλήθειας, τῆς γνησιότητας, τῆς κοινωνικότητας καί τῶν χαρισμάτων τοῦ Παναγίου Πνεύματος.

Ἐνδεικτικά καί ὄχι ἐξονυχιστικά, θά σημειώσω καί ἕνα τρίτο ἀντιθετικό δίδυμο.

Ὁ κόσμος, πού μᾶς περιβάλλει, ὁ ἄθεος κόσμος τοῦ τέλους τῆς δεύτερης καί τῆς ἀρχῆς τῆς τρίτης χιλιετίας, ἀγχωμένος ἀπό τά στενά περιθώρια τῆς γήινης ζωῆς, ἀναζητάει μεθόδους μήκυνσης τοῦ δρομολογίου καί ὑπόσχεται, καθημερινά, πώς μέ τίς ἐπιστημονικές του ἐρευνες καί τοὺς εὐφυεῖς συνδυασμούς τῆς τεχνολογίας θά μετακινήσει τό σῆμα τῆς «τελευτῆς» ἔτσι, πού νά μή διακόπτεται ἀπότομα τό πανηγύρι τῆς ἀπόλαυσης καί τῆς χαρᾶς. Ἡ Ἐκκλησία, χωρίς νά μειώνει τήν ἀξία τῆς γήινης ζωῆς καί χωρίς νά περιφρονεῖ τή λαχτάρα τῆς ὑπαρξης γιά παράταση τοῦ βίου, παραμερίζει τό παραπέτασμα τῆς ἀγνωσίας, ἀνοίγει τοὺς οὐρανούς καί ἀφήνει νά λάμψει τό φῶς τῆς αἰωνιότητας. Σημαίνει ἀδιάκοπα τό χαρμόσυνο ἄγγελμα τῆς Ἀνάστασης τοῦ Θεανθρώπου Ἰησοῦ Χριστοῦ. Δίνει τό στίγμα τῆς κοσμοϊστορικῆς νίκης μέ τήν ὑπογράμμιση «*θανάτῳ θάνατον πατήσας...*». Καί τροχιοδομεῖ τήν ἐξαγιασμένη παρεμβολή Της πρός τή Βασιλεία τοῦ Θεοῦ, πού εἶναι «ζῶσα» καί δυναμική καί ἐνεργῆς «*νῦν καί αἰεὶ καί εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων*».

Ἐδῶ πρέπει νά καταχωρίσω καί ἓνα ἄλλο προβληματισμό, πού δέ σηματοδοτεῖ διαμετρικά ἀντίθετη χάραξη τῆς ἀνθρώπινης συμπεριφορᾶς, ἀλλά διαφορετική κατανόηση καί ἐρμηνεῖα τοῦ κοινοῦ γλωσσarioύ.

Στίς μεταπολεμικές κοινωνίες μας, πού οἱ ἀναταραχές στό ὁποιοδήποτε, μακρινό σημεῖο τοῦ πλανήτη, γίνονται προβλήματα καί ἀνησυχίες γιά ὅλους μας, παρουσιάζτηκε τό φαινόμενο νά χρησιμοποιοῦμε τό ἴδιο γλωσσάριο κατά τήν ἐπισήμανση τῶν κοινωνικῶν ἐκτροπῶν, ἀλλά νά μή ἐννοοῦμε τό ἴδιο πράγμα. Καί ἡ ἴδια συνθηματολογία νά διαβάζεται διαφορετικά καί νά γίνεται κίνητρο ἀγώνα καί γιά τή μιά καί γιά τήν ἄλλη παράταξη, πού ἀντιπαρά τίθενται καί ἀντιμάχονται καί ἀλληλοσπαράσσονται μέ ὑποτιθέμενο ὄραμα τήν ἐξασφάλιση καί τήν ἀνάδειξη τῶν ἀνθρώπων δικαιωμάτων.

Ἐνα ἀπό τά συνθήματα πού ἔπρεπε, μεταπολεμικά, στό στίβο τῶν ἀναμετρήσεων, ἦταν ἡ ὑπέρβαση τῆς βίας. «Βία» καί «μή βία», «violence» καί «non violence» ἦταν τά ἐρωτήματα, πού ἀπασχολοῦσαν, σέ μῆκος χρόνου, πολλούς ἀπό τούς διεθνεῖς ὀργανισμούς καί τίς μαχητικές ὀργανώσεις, τίς διασπαρμένες καί ἀναπτυγμένες στίς καυτές περιοχές τοῦ πλανήτη. Ὅσοτόσο, ἡ κάθε πλευρά υἱοθετοῦσε ἄνετα καί ἄφοβα τό σύνθημα τῆς «βίας» ἢ τῆς «μή βίας», ἀλλά τό ἐξηγοῦσε ἔτσι, πού νά ἐξυπηρετεῖ τά δικά της ὄνειρα. Οἱ ἐξουσίες καί οἱ δημοκρατικές καί οἱ ἀπολυταρχικές, μετέφεραν μέ τό δικό τους τηλεβόα τό σύνθημα «μή βία». Καί ἐννοοῦσαν τήν καταστολή τῶν ὁποίωνδήποτε ἀντιδράσεων στίς αὐθαίρεσιές τους καί στήν κατεστημένη ἐκμετάλλευση καί τήν ἀπυρόβλητη καί ἀνενόχλητη νομή τῶν «κεκτημένων» προνομίων τους. Ἀντίθετα, τά ἄτομα ἢ οἱ λαοί, οἱ μπλοκαρισμένοι στό γκέττο τοῦ ἐξανδραποδισμοῦ καί τῆς ἐκμετάλλευσης, σήκωναν τό πανώ τῆς βίας καί καλοῦσαν σέ ἐπανάσταση, ἀλλά, ἀπό τή στιγμή, πού οἱ ἐπαναστάτες γίνονταν ἐξουσία, ἄλλαζαν ρότα καί ἐγκολπώνονταν τό σύνθημα «μή βία».

Κάτι ἀντίστοιχο ἔγινε στους τελευταίους καιρούς, μέ τήν ἐπινόηση τοῦ ὄρου «τρομοκρατία». Ἐκεῖνοι, πού ἔστησαν τά πανώ κατά τῆς «τρομοκρατίας», ἔσπευσαν νά λανσάρουν καί νά ἐπιβάλουν στή συνείδηση τῶν λαῶν τή δική τους ἐρμηνεῖα. Σύμφωνα μέ τήν ἐρμηνεῖα αὐτή, οἱ ἀδύνατοι, οἱ καταπιεσμένοι, αὐτοί, πού δέν ἔχουν μοῖρα στόν ἥλιο καί διοχετεύουν τόν πόνο τους καί τήν ἀπογοήτευσή τους σέ μιά ἀνορθόδοξη πολεμική τακτική, εἶναι «τρομοκράτες» καί πρέπει νά πεθάνουν. Οἱ μεγάλοι, οἱ ἐξουσιαστές καί οἱ ἐκμεταλλευτές, πού ξαπολύουν τίς ὑπερσύγχρονες μηχανές τοῦ πολέμου καί ἀφανίζουν, μέ ἓνα τους βλῆμα, χιλιάδες ἀθώους καί ἀνυπεράσπιστους, δέν εἶναι «τρομοκράτες». Αὐτοί εἶναι ἐγγυητές τῆς νομιμότητας καί ὑπερασπιστές τῶν ἀνθρώπων δικαιωμάτων(!!).

Μέ τέτοιες ἐπιλογές τακτικῆς καί μέ τέτοιες ἐρμηνεῖες, πῶς νά προσεγγίσει ἡ Ἐκκλησία τίς ἀντιμαχόμενες παρατάξεις, πῶς νά υἱοθετήσῃ τήν τακτική τους καί πῶς νά βοηθήσῃ στήν ὑπέρβαση τῆς ἀγριότητας;

Ἀνέφερα αὐτά τά παραδείγματα, γιά νά ἐπισημάνω, πῶς οἱ δρόμοι τῆς Ἐκκλησίας καί τοῦ κόσμου δέν εἶναι χαραγμένοι στίς ἴδιες πνευματικές συντεταγμένες. Πατοῦμε ὅλοι στό κῶμα τοῦ ἴδιου πλανήτη, ὑποτασσόμαστε στους ἴδιους

νόμους της κοσμολογίας και της βιολογίας, αλλά εκπέμπουμε άλλο σήμα πεποιθήσεων και βιωμάτων. Μπορεί, κάποτε, τα δρομολόγιά μας να τέμνονται. Νά κερνοῦμε, περιστασιακά, «εἰς ἑαυτοὺς καὶ ἀλλήλους» τὸ ἴδιο ποτήρι τῆς εὐφροσύνης. Καὶ νά ἐγγίξουμε τὰ χεῖλη μας στὸ ἴδιο πικρὸ ποτήρι τοῦ πόνου. Νά σταθμεύουμε «πρὸς καιρό», σέ κοινούς βιοτικούς προβληματισμούς. Καὶ νά συνασπισοῦμαστε σέ κοινές προσπάθειες ἀναβάθμισης τῶν συνθηκῶν τῆς ζωῆς μας. Ἀλλά δέν μᾶς κολλῶνουν τὰ ἴδια ὁράματα. Δέ χρησιμοποιοῦμε τὸ ἴδιο πνευματικὸ γλῶσσάριο. Δέ μετέχουμε στὴν Τράπεζα τῶν ἰδίων ἐμπειριῶν. Καὶ δέ συγκροτοῦμε τὸ ἴδιο Σῶμα.

Ἡ οἰκουμενικότητα.

Θά ξαναφέρω πάλι τὴν ἀρχικὴ μου πρόταση. Ἡ Ἐκκλησία δέν ἀποτελεῖ ὁμάδα κρούσης ἢ πίεσης. Γιατί ἡ ὁμαδοποίηση κομματιάζει τὸν ἀγρὸ τοῦ Θεοῦ, ὑψώνει φράγματα ἀποξένωσης καὶ ἐκθρότητας καὶ προκαλεῖ τὴν ἀπομόνωση τῆς οἴκουμενικῆς οἰκογένειας.

Ἡ Ἐκκλησία εἶναι οἰκουμενικὴ. Ἀπευθύνεται σ' ὁλόκληρη τὴν οἰκουμένη. Καὶ διακηρύσσει τὸ Χριστολογικὸ Της ἄγγελμα «τοῖς μακρὰν καὶ τοῖς ἐγγύς» (Ἐφεσ. β' 17), μὲ μόνη λαχτάρα νά εὐαγγελιστεῖ εἰρήνη καὶ νά κηρύξει, ὅτι δέν εἴμαστε πιά ξένοι καὶ προσωρινοὶ κάτοικοι στὴ βασιλεία τοῦ Θεοῦ, «ἀλλὰ συμπολῖται τῶν ἁγίων καὶ οἰκεῖοι τοῦ Θεοῦ» (Ἐφεσ. β' 19).

Ὁ ἀπόστολος Παῦλος ἀποτυπώνει στὶς ἐπιστολές του τὸ στίγμα τῆς οἰκουμενικῆς του συνείδησης μὲ σαφὴ, ἀλλὰ καὶ ἔντονη διατύπωση: «Ἑλλῆσὶ τε καὶ βαρβάρους, σοφοῖς τε καὶ ἀνοήτοις ὀφειλέτης εἰμί» (Ρωμ. α' 14). Καὶ στοὺς Ἑλλήνες καὶ στοὺς βάρβαρους καὶ στοὺς σοφοὺς καὶ στοὺς ἀγράμματους εἶμαι χρεώστης. Ἐκὼ ὑποχρέωση νά κηρύξω καὶ σ' αὐτοὺς τὸ Εὐαγγέλιο καὶ νά τοὺς ἀνοίξω τὴ δίοδο γιὰ τὴ βασιλεία τοῦ Θεοῦ. Στὸ μεγάλο ἔργο τοῦ Εὐαγγελισμοῦ δέν ὑπάρχει διάκριση. Καὶ στὴν ἐπικοινωνία τῆς Ἐκκλησίας μὲ τοὺς ἀνθρώπους, δέ νοεῖται νά παρεμβληθοῦν φραγμοί. «Οὐκ ἔνι Ἑλλήν καὶ Ἰουδαῖος, περιτομή καὶ ἀκροβυστία, βάρβαρος, Σκύθης, δοῦλος, ἐλεύθερος, ἀλλὰ τὰ πάντα καὶ ἐν πᾶσι Χριστός» (Κολασ. γ' 11). Οἱ διακρίσεις, πού περεμβαίνουν στὴν ἀνθρώπιν ἐπικοινωνία μας καὶ πού ἐκφράζουν τὴν περιχαράκωσή μας στὶς πολιτιστικὲς μας ἰδιαιτερότητες, στὰ «κεκτημένα» συμφέροντά μας καὶ στὶς διακρίσεις, πού δημιουργήθηκαν στὰ ἱστορικὰ γήπεδα τῆς ἀντιπαλότητας, δέν ἔχουν καμμιὰ ἰσχὺ μέσα στὴν Ἐκκλησία. Ὁ θόλος Της καλύπτει ὁλόκληρη τὴν οἰκουμένη. Καὶ ἡ ἀγάπη Της εἶναι προορισμένη νά θερμάνει καὶ νά πυροδοτήσει καὶ τίς ἀκρότατες γωνίες τοῦ πλανήτη καὶ νά ζωογονήσει ὅλες τίς καρδιές.

Ὅποιος σκύψει στὶς σελίδες τῆς Καινῆς μας Διαθήκης καὶ, παράλληλα, φυλλομετρήσει τὰ Συναξάρια τῆς Ἐκκλησίας, μὲ τίς ἐκτενεῖς βιογραφικὲς ἀναφορὲς στοὺς γνωστούς, ἡρώϊκούς ἁγίους μας καὶ μὲ τίς κάποιες πεταχτές πινελιὲς στὶς προσωπικότητες, πού ἔζησαν ἢ μαρτύρησαν στὸ ἡμίφως τῆς ἀφάνειας, θά ἔχει τὴν εὐκαιρία νά θαυμάσει τὸ οἰκουμενικὸ ἄνοιγμα καὶ νά χαρεῖ τὴν εὐρύτητα τῶν ὁρατισμῶν τῆς Ἐκκλησίας.

Στους άκροτελεύτιους στίχους της έπιστολής προς τους Φιλιππησίους, πού τους χαράσσει στή Ρώμη, στή μεγάλη πρωτεύουσα της αυτοκρατορίας, τό άλυσοδεμένο χέρι τοῦ δέσμιου άποστόλου Παύλου, συναντάμε ένα ιδιότυπο χαιρετισμό. «*Ἀσπάζονται ὑμᾶς πάντες οἱ ἅγιοι, μάλιστα δέ οἱ τῆς Καίσαρος οἰκίας*» (Φιλπ. δ' 22). Σᾶς ασπάζονται ὅλοι οἱ ἅγιοι, πού εἶναι μέλη τῆς ἐδῶ Ἐκκλησίας. Καί ιδιαίτερα σᾶς ασπάζονται ἐκεῖνοι, πού ἀνήκουν στό προσωπικό τῆς αυτοκρατορικῆς κα - τοικίας.

Ἡ άποστολή χαιρετισμῶν στους Χριστιανούς τῶν Φιλίππων ἀπό τους Χριστι - ανούς, πού συγκροτοῦσαν τό περιβάλλον τοῦ εἰδωλολάτρη Καίσαρα, άποτελεῖ χαρακτηριστική σύνδεση ὄχι μόνο τῶν δυό ἄκρων τῆς αυτοκρατορίας, ἀλλά καί τῶν δυό κόσμων, πού συναντήθηκαν στή μία καί μοναδική πίστη καί ἐνσωματώ - θηκαν στήν Ἐκκλησία τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Ἀργότερα, τήν ἐποχή, πού ὁ κιτώνας τῆς Ἐκκλησίας πορφυρωνόταν μέ τό αἷμα τῶν παιδιῶν Της, καί γράφονταν οἱ ἡρωϊκές σελίδες τῶν μαρτυρίων, συναντάμε σπαράγματα πληροφοριῶν, πού αἰφνιδιάζουν καί ἐντυπωσιάζουν. Ἡ βιαστική ἀνάγνωσή τους μᾶς ἐνημερώνει, πώς, ἐδῶ καί κεῖ, στό χορό τῶν ἀνυποχώρητων μαρτύρων, τῶν μελῶν τῆς Ἐκκλησίας, πού δέν ἔστεργαν νά προσκυνήσουν τήν πλαστή θεότητα τοῦ αυτοκράτορα, ἐνσωματώθηκαν, κυριολεκτικά τήν τελευταία στιγμή, ἐντελῶς αὐθόρμητα καί κάποιοι ἄλλοι. Ἐκεῖνοι, πού εἶχαν ἐπωμιστεῖ τόν ἄχαρο ρόλο νά διαπομπεύσουν τήν πίστη τοῦ Χριστοῦ μέ τίς διάστροφες διακω - μωδήσεις τους πάνω στή θεατρική σκηνή καί, ξαφνικά, δήλωσαν μετάνοια, ἔπεσαν στήν ἀγκαλιά τοῦ σταυρωμένου Κυρίου μας καί προστέθηκαν στήν οἰκογένεια τῶν ἀγνῶν καί ἀνυπεράσπιστων θυμάτων τῆς εἰδωλολατρικῆς θηριωδίας. Καί ἐκεῖνοι, πού, ἀγροῖκοι καί ἀνελέητοι, εἶχαν ἐπιλεγεῖ γιά νά συμπληρώσουν τήν ὁμάδα τῶν δημίων. Νά βασανίσουν καί νά κακοποιήσουν καί νά ἀποκεφαλίσουν, δίχως νά ἐνημερωθοῦν γιατί, τους μάρτυρες. Καί, ἀντικρύζοντας τό φωτεινό βλέμμα τῶν ἡρώων τῆς πίστες, ἔνοιωσαν τήν ἀνάγκη νά φωνάξουν καί νά διακηρύξουν, πώς μετανοιώνουν καί ἐντάσσονται στή ματωμένη Ἐκκλησία Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Ὅλους αὐτούς τους δέχτηκε ἡ Ἐκκλησία. Ὅλους τους τίμησε μέ τήν ἔνταξή τους στους κόλπους Της. Ὅλους τους στεφάνωσε μέ τήν ἀγάπη Της καί μέ τήν ἀνακήρυξή τους σέ μάρτυρες.

«Τῶν ἐν ὅλῳ τῷ κόσμῳ μαρτύρων Σου, ὡς πορφύραν καί θύσσον τά αἵματα ἡ Ἐκκλησία Σου στολισαμένη, δι' αὐτῶν βοᾷ Σοι, Χριστέ ὁ Θεός...».

Ἡ οἰκουμενικότητα τῆς Ἐκκλησίας δέν εἶναι θεσμική, διοικητική ἀνάπτυξη στά γεωγραφικά πλάτη καί μήκη τοῦ πλανήτη μας. Εἶναι τύπωμα καί ἔκφραση τῆς ὄντολογίας Της. Ὅρίζει τή θεανδρική ιδιότητά Της. Ὁ Λόγος τοῦ Θεοῦ, μέ τή σάρκωσή Του, προσέλαβε τήν ἀνθρώπινη φύση. Αὐτή τή φύση, πού προσδιορίζει τόν ὅποιονδήποτε ἄνθρωπο, σ' ὁποιοδήποτε σημεῖο τῆς γῆς καί ἂν κατοικεῖ. Καί σ' αὐτή τήν ἀνθρώπινη φύση, στήν καθολικότητά της καί στήν οἰκουμενικότητά της, πρόσφερε τή λύτρωση. *«Δικαιοσύνη Θεοῦ διά πίστεως Ἰησοῦ Χριστοῦ εἰς πάντας καί ἐπὶ πάντας τους πιστεύοντας· οὐ γάρ ἔστι διαστολή· πάντες γάρ ἡμαρτον καί*

ύστεροῦνται τῆς δόξης τοῦ Θεοῦ, δικαιούμενοι δωρεάν τῇ αὐτοῦ χάριτι διὰ τῆς ἀπολυτρώσεως τῆς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ» (Ρωμ. γ' 22-24). Ἡ δικαίωση παρέχεται ἀπὸ τὸ Θεό, σέ κείνους, πού πιστεύουν στὸν Ἰησοῦ Χριστό. Καί προσφέρεται σέ ὅλους τοὺς ἀνθρώπους, ἐξ αἰτίας τῆς πίστες τους. Γιατί στὸ Θεό δέν ὑπάρχει καμμιὰ διάκριση. Ὅλοι οἱ ἄνθρωποι ἔχουν ἁμαρτήσῃ καί ἔχουν στερηθεῖ τὴ δόξα τοῦ Θεοῦ. Καί ὅλοι δικαιώνονται δωρεάν, μέ τὴ Χάρη τοῦ Θεοῦ καί μέ τὴν ἀπολύτρωση, πού μᾶς προσφέρθηκε μέ τὴ Θυσία τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Τό οἰκουμενικὸ αὐτὸ ἄνοιγμα τῆς Ἐκκλησίας δέν ἀφήνει περιθώρια γιὰ ὁμαδοποίηση. Οὔτε στά σπλάγχνα Της, ἀλλὰ οὔτε καί στὸν ἀγρό τῆς διακονίας Της. Ἡ Ἐκκλησία δέν μπορεῖ νὰ λειτουργήσῃ σάν μιὰ ὁμάδα, πού, μέ τὴν ἄσκηση βίας, δημιουργεῖ ἀντιμαχόμενα μέτωπα. Δέν ἀγωνίζεται στὸν κοινωνικὸ στίβο, νὰ καταλάβῃ ἢ νὰ κρατήσῃ τὴν ἐξουσία. Ἀλλὰ δέν τῆς ἐπιτρέπεται καί νὰ προσχωρήσῃ σέ κάποιο συνασπισμὸ κοσμικῶν δυνάμεων, γιὰ νὰ ὑλοποιήσῃ τοὺς σκοποὺς Της καί νὰ μεριστεῖ τὰ πλεονεκτήματα τῆς νίκης. Καί στή μιὰ καί στὴν ἄλλη περίπτωση παύει νὰ λειτουργεῖ οἰκουμενικά. Διακόπτει τὴν ἐκπομπή τοῦ μηνύματός Της πρὸς κάθε κατεύθυνση καί στὴ γλώσσα τῆς ἀγάπης, πού «θέλει πάντας ἀνθρώπους σωθῆναι καί εἰς ἐπίγνωσιν ἀληθείας ἐλθεῖν» (Α' Τιμοθ. β 4). Καί οἱ συνοδοιπόροι καί οἱ ἀντίπαλοι καί οἱ καλοδιάθετοι καί οἱ σκληροτράχηλοι καί οἱ φίλοι καί οἱ ἐχθροὶ ἔχουν ὅλοι θέσῃ στὴν ἀγαπητικὴ ἀγκαλιά Της. Ἡ Ἐκκλησία κάνει διάλογο μαζί τους. Ὅπως ὁ Κύριός μας ἔκανε διάλογο καί μέ τὸ Σίμωνα τὸ Φαρισαῖο καί μέ τὴ Σαμαρεῖτιδα καί μέ τὴ Χαναναία καί μέ τὸν ἐκατόνταρχο καί μέ πολλοὺς ἄλλους, πού δέν ἀνῆκαν στὴ Συναγωγὴ τοῦ περιούσιου λαοῦ. Ἡ Ἐκκλησία μιλάει μέ ἀγάπη καί πόνο, μέ σεβασμὸ στὴν προσωπικότητα καί μέ ἐνδιαφέρον γιὰ τὴ σωτηρία της, καί δέν ξαποστελλεῖ κανένα, μέ σκληρότητα, στὸ ἀντίπερα στρατόπεδο.

Ἀλλῶστε, ἡ μυστικὴ ζωὴ τῆς Ἐκκλησίας καί ἡ ἀποστολὴ Της δέ συνταιριάζονται μέ τὴ βία. Ἡ Ἐκκλησία δέν ἀφιονίζει τὸ μυαλό καί δέν ὀπλίζει τὸ χέρι. Ὁ χώρος Της εἶναι ἡ ἐστία, στὴν ὁποία ἐκφέρεται καί ἐκφράζεται ὁ πειστικὸς λόγος τοῦ αἰώνιου Λόγου καί λειτουργεῖ γόνιμα ἡ ἐλευθερία καί ἡ συνειδητὴ ἐπιλογὴ. Εἶναι τὸ θερμὸ κήπιο, μέσα στὸ ὁποῖο ἡ προσωπικότητα, αὐθόρμητα, ἀνθεῖ καί καρποφορεῖ. Μέ βάρος ἐπίγνωσης. Καί μέ συνειδητοποιημένη τὴν εὐθύνῃ. Εἰσάγει τὸ μήνυμά Της συνοδευμένο μέ τὴν πρόκληση τῆς ἐλεύθερης προσωπικῆς κατάφασης. Μέ τὴν ἔμφαση καί τὴ σοβαρότητα, πού φορτίζει τὴν πρόκληση τῆς ἐλευθερίας ὁ μεγάλος μας Ἀπόστολος, ὁ Παῦλος: «Ὑμεῖς γάρ ἐπ' ἐλευθερίᾳ ἐκλήθητε, ἀδελφοί· μόνον μὴ τὴν ἐλευθερίαν εἰς ἀφορμὴν τῇ σαρκί, ἀλλὰ διὰ τῆς ἀγάπης δουλεύετε ἀλλήλοις» (Γαλατ. ε' 13). Κάθε κίνηση, πού σηματοδοτεῖ παράκαμψη ἢ κατάλυση τῆς ἐλευθερίας καί υἱοθέτηση τῆς βίας, εἶναι ἀπαράδεκτη. Ξένο σῶμα. Καί «ἐκκοσμηκευμένη» ἐπιδίωξη.

Τά στοιχεῖα τοῦ κόσμου.

Εἶναι γεγονός, ὅτι ἀντίστροφη ἐμπειρία μᾶς προσφέρει ἡ σύγχρονη πρακτικὴ.

Στήν περιρρέουσα κοινωνική πραγματικότητα -πού τή ζήσαμε καί τή ζούμε σ' ὅλη της τήν ἀποκρουστική σκληρότητα - ἡ ὁμαδοποίηση καί ἡ χρήση τῆς βίας ἀποτελοῦν κατεστημένη ἐκτροπή. Οἱ πολιτικοί σχηματισμοί, παρ' ὅλες τίς ἐπαγγελίες τῆς δημοκρατίας καί τίς διακηρύξεις σεβασμοῦ τῶν προσωπικῶν δικαιωμάτων, στραπα- τάρουν τίς προσωπικότητες, γιά νά τίς προσδέσουν στά προγράμματά τους. Ἀ- σκοῦν ἔντονη προπαγάνδα, πού κυμαίνεται ἀπό τή συγκρατημένη δημοσιογραφι- κή προσπάθεια ἄγρας ὁπαδῶν ἴσαμε τή σκληρή τακτική τῆς πλύσης ἐγκεφάλου. Χρωματίζουν μέ φανταχτερές ἀποχρώσεις τοὺς σχεδιασμούς τους καί τίς ὑποσχέ- σεις τους, ἔτσι, πού νά ἐντυπωσιάσουν τοὺς ἀποδέκτες, νά τοὺς μαγνητίζουν καί νά τοὺς μαντρώνουν στό στρατόπεδο τῶν φανατισμένων κομματικῶν συρφετῶν καί τῶν παθιασμένων ψηφοφόρων. Οἱ ἰδεολογίες, τὰ θεωρητικά σχήματα, πού κολπώνουν τίς διαφοροποιημένες σημαῖες τῶν παραταγμένων στά γήπεδα τῆς κοινωνικῆς διαπάλης καί προσδιορίζουν τήν πρακτική, πού ἐξυπηρετεῖ τή μιά τάξη, ἀφήνοντας τήν ἄλλη ἀκάλυπτη καί ἐκθετη στήν ἐκμετάλλευση καί στήν ἐξαχρείωση, σπκώνουν τό λάβαρο τοῦ ἀγῶνα καί καλοῦν σέ συστράτευση καί σέ πράξεις ἔσχατης βίας. Καί ὅποιον πάρει ὁ χάρος. Παράλληλα, οἱ συνδικαλιστικές ὀργανώ- σεις, πού ἀναλαμβάνουν νά ταξινομήσουν καί νά μελετήσουν τὰ προβλήματα τῆς κάθε τάξης καί νά καθορίσουν τίς ἀρχές, τήν ἔνταση καί τή μεθοδολογία τοῦ ἀγῶ- να, γιά τήν ἐπίλυσή τους, σφίγγουν τή γροθιά καί ἀπειλοῦν ἀνατροπή τῆς κατεστη- μένης τάξης καί ἐπιβολή ἄλλου σχήματος, πού θά διευκολύνει τίς ἐργατικές μάζες καί θά ἀνοίγει ὀρίζοντες, γιά τή βελτίωση τῶν συνθηκῶν ἐργασίας καί γιά τήν ἐξισορρόπηση τῶν ἀνισοτήτων.

Ὅλοι καί ὅλα βρίσκονται μέσα στή δίνη τῆς δυναμικῆς ἀναμέτρησης. Στή διερ- γασία τῶν ὁμαδοποιήσεων καί στήν ἔξαρση τῆς ἀντιπαλότητας.

Ἡ Ἐκκλησία, δυστυχῶς, γίνεται, συχνά, ὁ ἀποδέκτης τῆς προπαγάνδας καί τῆς πίεσης. Παράγοντες μέ δύναμη προσπαθοῦν ἢ νά τήν ἐξοντώσουν, ἔτσι, πού νά μὴν ἔχει ἰσχύ λόγου καί πειθοῦς πρὸς τίς μάζες, ἢ νά τήν προσεταιριστοῦν. Ὅχι γιατί πιστεύουν στή μεγάλη Της ἀποστολή, ἀλλά γιατί ἡ Ἐκκλησία ἐκπροσωπεῖ μεγάλη μερίδα τοῦ λαοῦ. Καί ἐπιδιώκουν αὐτό τό λαό νά τόν ὑποτάξουν στοὺς προγραμματισμούς τους.

Θύμα αὐτῆς τῆς ἐπιδρομῆς, σέ μεγάλη κλίμακα, εἶναι ὁ Προτεσταντικός κόσμος. Καθὼς ὁ μυστηριακὸς χαρακτήρας τῆς Ἐκκλησίας ἔχει καθεῖ κάπου στό μακρὸ δρόμο τῶν ἱστορικῶν μετεξελίξεων, οἱ λεγόμενες ἐκκλησιαστικές κοινότητες τῶν Προτεσταντῶν ἔχουν ἀπορροφηθεῖ στὸν ἀγῶνα γιά τήν ἐπίλυση τῶν προβλημάτων τῆς καθημερινότητας. Καί μέσα στὸν ἀγῶνα αὐτό ἡ Ἐκκλησία Ἰησοῦ Χριστοῦ συνεχῶς ἀποχρωματίζεται καί χάνεται. Καταντάει ἓνα Νομικὸ Πρόσωπο Ἰδιωτικοῦ Δικαίου, πού σύρεται στίς ἀντιπαραθέσεις τοῦ πολιτικοῦ φάσματος καί, στό δρόμο, χάνει τό ὑπαρξιακὸ ἄγγελμα του Σταυροῦ.

Τὰ θέματα, πού τή στιγμή αὐτὴ πέφτουν στό τραπέζι τῶν συζητήσεων, εἶναι ἀσύμβατα μέ τήν κύρια ἀποστολή τῆς Ἐκκλησίας.

Πολλὰ ἀπὸ αὐτὰ ἀποτελοῦν προβλήματα τῶν ἀναπτυσσόμενων σήμερα κοινωνιῶν

ἡ τῶν ἀνανάπτυκτων, πού ζητοῦν μερίδιο στήν ἀνάπτυξη. Καί ὅπως κουβεντιάζονται καί μεθοδεύονται, μέσα στά στεγανά τῶν ἰδεολογιῶν ἡ τῶν κομματικῶν σχηματισμῶν ἡ τῶν παγκοσμιοποιημένων μορφωμάτων, γίνεται ὀλοφάνερο, πὼς δέν ὑπηρετοῦν τήν ἀνθρώπινη προσωπικότητα, ἀλλά τὰ συμφέροντα τῶν μεγάλων. Ἡ τυχόν ἀνάμιξη τῆς Ἐκκλησίας σ' αὐτό τό πανδαιμόνιο σηματοδοτεῖ ἐκτροπή καί ὑποδούλωση στίς ποικίλες σκοπιμότητες.

Πρόσφατα παραδείγματα, οἱ βρώμικοι πόλεμοι τῶν Βαλκανίων καί τῶν χωρῶν τοῦ πετρελαίου. Ἀποτολήθηκε νά παρουσιαστοῦν οἱ πόλεμοι αὐτοί ὡς ὑποταγή στό θέλημα τοῦ Θεοῦ. Καί κλήθηκαν οἱ ἐκπρόσωποι τῶν θρησκειῶν νά ἐπικυρώσουν τή σκοπιμότητα.

Κανένας δέ διανοεῖται νά ἀρνηθεῖ τήν ὕπαρξη τῶν καυτῶν κοινωνικῶν προβλημάτων. Ἀλλά καί κανένας δέ θά ἀρνηθεῖ, πὼς δέν εἶναι ἐπιτρεπτό νά ἐξαναγκάζεται ἡ Ἐκκλησία νά κομπανιάρει ὑποπτες ὁμάδες. Νά μιλάει «καθ' ὑποβολή» γιά ὅλα τὰ θέματα. Ἀπληροφόρητη καί ἀνέτοιμη, νά συστρατεύεται σέ ὅλες τίς κινήσεις. Καί νά πετυχαίνει στό τέλος τήν πρόκληση πικρίας στίς πλατειές μάζες.

Ἡ Ἐκκλησία ἔχει τό δικό Της ὄραμα καί τό δικό Της προσανατολισμό.

Στή συνάφεια αὐτή θέλω νά ὑπογραμμίσω πὼς πρέπει μέσα μας νά ξεκαθαρίσουμε καί νά ἀντιδιαστείλουμε τό ὄραμα καί τό χρέος, πού προσδιορίζει ἡ μετοχή μας στό Σῶμα τῆς Ἐκκλησίας ἀπό τό ὄραμα καί τό χρέος, πού προσδιορίζει ἡ μετοχή μας στή σύγχρονη ἱστορική πραγματικότητα.

Ὁ καθένας ἀπό μᾶς, πού εἴμαστε μέλη τῆς Ἐκκλησίας, εἶναι καί μέλος αὐτῆς τῆς σύγχρονης κοινωνίας. Ὡς μέλος αὐτῆς τῆς κοινωνίας ἔχει τό δικαίωμα καί τό χρέος νά συμβάλει στήν ἐπίλυση τῶν προβλημάτων καί στήν ἀνακοπή τῆς ἐκμετάλλευσης. Μὲ ὅποιο τρόπο θέλει καί μὲ ὅποια ἰδεολογική ἢ πολιτική σημαία ἐπιλέγει. Δέν εἶναι ἀνάγκη νά σύρει τήν Ἐκκλησία στό πεδίο τῆς μάχης καί νά τήν σπρώξει σέ ἀλλοτρίωση.

Ζοῦμε τήν πραγματικότητα καί τήν ἀντιμετωπίζουμε. Μποροῦμε νά ἀσχοληθοῦμε δυναμικά καί σέ ἀτμόσφαιρα πλήρους ἐλευθερίας, δίχως νά ἐμπλέξουμε τήν Ἐκκλησία καί δίχως νά διαταράξουμε τήν ἐκκλησιαστική ἐνότητα γιά χάρη τῆς ὁποιασδήποτε προβληματικῆς.

Μέσα μας πρέπει νά εἶναι σαφεῖς οἱ διακρίσεις. Καί νά μὴ ξεπερνοῦμε τό ὄριο.

Ὁ πειρασμός.

Πρέπει νά ὁμολογηθεῖ, πὼς ὁ πειρασμός τῆς ἐκκοσμίκευσης, τῆς ὁμαδοποίησης καί τῆς ἀνάμιξης σέ ἀλλότριους ἀγῶνες ἔχει χτυπήσει τίς πόρτες τῆς Ὁρθοδοξίας μας. Μιά πρόχειρη μελέτη τῶν σύγχρονων προβληματισμῶν καί τῶν κινήσεων πολλῶν ἡγετικῶν στελεχῶν τῆς Ἐκκλησίας μας τό ἀποδεικνύει. Τά συνθήματα τοῦ πολιτικοῦ χώρου εὐκόλα μπαίνουν στήν αὐλή τῆς Ἐκκλησίας. Καί ἡ ἐμφάνιση ἐκκλησιαστικῶν λειτουργῶν στά τηλεοπτικά παράθυρα, μέ ὕψος ἀδέκαστου κριτῆ ἢ μέ τόν ἀέρα ἀχθοφόρου ἀναγεννητικῶν προγραμμάτων, ἔχει καταντήσει ρουτίνα.

Κάποιοι νομίζουν, πὼς ἅμα ἐμφανιστοῦν ὑπέρμαχοι τῆς μιᾶς ἢ τῆς ἄλλης ὁμάδας

πίσης, θά κερδίσουν πόντους δημοτικότητας καί θά καταφέρουν νά ἐλκύσουν στό λιτανευτικό κορμό τῆς Ἐκκλησίας καί ἀνθρώπους, πού κινοῦνται σταθερά ἔξω καί μακριά ἀπό τήν ἐκκλησιαστική ἐμπειρία.

Μόλις πρόσφατα δαπανήθηκαν δυνάμεις καί χρηματικά ποσά ὑπέρογκα, γιά νά ἐμφανιστεῖ, ἐντελῶς ἀόριστα καί ἀναποτελεσματικά, ἡ συμβολή τῆς Ἐκκλησίας στήν οἰκοδόμηση τῆς Ἑνωμένης Εὐρώπης. Εἶναι φανερό, πώς ἡ εἰσφορά τῶν ποικίλων ἀπόψεων δέν ἐπικεντρώθηκε στίς ὑπαρξιακές ἀνησυχίες τῶν συγχρόνων κατοίκων τῆς Εὐρώπης. Στά ἐρωτήματα καί στίς πνευματικές ἀγωνίες, πού φέρνουν τόν ἄνθρωπο ἔξω ἀπό τόν περίγυρο τῆς ὑλιστικῆς ἀπόλαυσης καί τόν δρομολογοῦν στήν ἀναζήτηση τοῦ «ὄντως ὄντος», Ἐκείνου, πού εἶναι «ὁ διδούς πᾶσι ζωὴν καί νουὴν καί τὰ πάντα» (Πράξ. ιζ' 25). Ἡ συζήτηση τῶν ἐκκλησιαστικῶν παραγόντων καί ἡ ὑποτιθέμενη εἰσφορά τους ἦταν, κυριολεκτικά, ἀφελής. Ἐδειχναν πώς ἀγνοοῦν ἢ πώς περιφρονοῦν τήν ὄντολογία τῆς Ἐκκλησίας καί τή σύγχρονη, ἀντιεκκλησιαστική δομή τῆς Εὐρώπης.

Καί δέν εἶναι τὰ μόνα παραδείγματα. Διάχυτη εἶναι ἡ νοοτροπία στούς ἀρχιερατικούς κύκλους, ὅτι ἡ ἀνάμιξη στά προβλήματα τῆς πολιτικῆς ἐπικαιρότητας ἀνεβάξει τὰ ποσοστά τῆς δημοτικότητας. Ὅτι ἀναδεικνύει τόν Ἐπίσκοπο σέ προστάτη τοῦ λαοῦ καί προσελκύει τίς πλατειές μάζες στήν προστατευτική ὀμπρέλα τῆς Ἐκκλησίας. Μέ τή φρούδα αὐτή ἐλπίδα, πολλοί ποιμένες φιγουράρουν, ὅσο μποροῦν πιό πυκνά, στά ἀνοικτά τηλεοπτικά παράθυρα καί καμώνονται πώς στηρίζουν τὰ δίκαια αἰτήματα τῶν διαφόρων ὁμάδων, πού ἀδικοῦνται ἢ πού καταπιέζονται. Ὡστόσο, ἡ φωναχτή μεσολάβηση ἢ ἡ σκηνοθετημένη διαμαρτυρία δέν πείθει πώς πίσω της ὑπάρχει γνήσιο καί ἀνόθευτο ποιμαντικό κίνητρο. Ἀγάπη στόν ἄνθρωπο καί πιστότητα στή δικαιοσύνη. Ὁ καμουφλαρισμένος λαϊκισμός αὐτοαποκαλύπτεται καί αὐτοπροδίδεται. Καί τό ἀποτέλεσμα εἶναι πέρα γιά πέρα ἀρνητικό. Εὐτελίζεται ἡ προσωπικότητα τοῦ ποιμένα. Παγώνουν οἱ καρδιές, πού εἶχαν ἀκουμπήσει ἀνήσυχες στήν ἐπισκοπική προστασία. Καί τὰ προβλήματα μένουν ἄλυτα.

Δυό παραδείγματα.

Θά τελειώσω μέ δυό παραδείγματα, πού ἀπαντοῦν στούς δυό προβληματισμούς. Στήν ἀνάγκη τῆς διαφάνειας καί στήν ἀπόλυτη αὐτονομία τοῦ ιδιότυπου ἔργου τῆς Ἐκκλησίας.

Τό πρῶτο παράδειγμα τό ἐπιλέγω ἀπό τή διοικητική ὁργάνωση καί τήν πρακτική τῆς μαρτυρικῆς Χριστιανοσύνης.

Στά μέσα τοῦ τρίτου αἰῶνα, ὁ ἀρχιδιάκονος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ρώμης Λαυρέντιος, σύρθηκε μπροστά στόν αὐτοκράτορα Δέκιο. Πρὶν λίγες μέρες εἶχε μαρτυρήσει ὁ ἁγιασμένος Ἐπίσκοπος τῆς Ρώμης Σίξτος. Καί καθὼς ἡ μανία τῶν εἰδωλολατρῶν δέν εἶχε κορεστεῖ, ὁ πιστός δοῦλος τοῦ Θεοῦ Λαυρέντιος βρέθηκε καί αὐτός ὑπόδικος γιά τό μεγάλο του ἔγκλημα, γιά τό γεγονός, ὅτι πρόσφερε τήν καρδιά του καί ὁλόκληρη τήν ὑπαρξή του στή διακονία τοῦ σταυρωμένου καί ἀναστημένου Ἰησοῦ.

Οἱ παρατρεχάμενοι τοῦ αὐτοκρατορικοῦ οἴκου πληροφόρησαν ἔγκαιρα τόν αὐτοκράτορα, πῶς ὁ ἀρχιδιάκονος Λαυρέντιος διαχειριζόταν τίς οἰκονομίες τῆς Ἐκκλησίας. Ὅτι ἦταν ἐπιφορτισμένος μέ τή φροντίδα τῶν πονεμένων. Ὅτι περιέθαλπε τούς ἄρρωστους. Ὅτι μοίραζε βοηθήματα στούς φτωχοῦς. Ὅτι συντρόφευε καί ἀνακούφιζε τά ὀρφανά παιδιά καί τούς ὀλομόναχους γέροντες.

Ὅταν ὁ Λαυρέντιος στήθηκε μπροστά στόν ἀγέρωχο ἄρχοντα, ἐκεῖνος, μέ σκληρό ὕφος τόν διέταξε νά φέρει καί νά παραδώσει ὅλους τούς θησαυρούς τῆς Ἐκκλησίας. Τά πολύτιμα ἀφιερῶματα. Καί τά νομίσματα, πού εἰσέρρεαν στά ἐκκλησιαστικά ταμεῖα ἀπό τίς δωρεές.

Ὁ φωτισμένος καί χαρισματοῦχος ἀρχιδιάκονος δέ δίστασε. Ὑποσχέθηκε πῶς θά συμμορφωθεῖ μέ τή βασιλική ἐντολή. Καί ἀμέσως ἔφυγε ἀπό τόν τόπο τῆς δικαστικῆς του περιπέτειας. Ἐτρεξε νά συμμαζέψει τούς θησαυρούς τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ρώμης καί νά τούς ἐμφανίσει στόν αὐτοκράτορα.

Καί τό πέτυχε. Σε κάμποση ὥρα ὁ καλπασμός τῶν ἀλόγων προβλημάτισε τό σκληρό εἰδωλολάτρη ἄρχοντα. Πρόβαλε στήν εἰσοδο. Καί τί εἶδε; Μιά σειρά ἀμάξια φορτωμένα μέ χωλούς καί κυλλούς καί ἀόματους καί ἄλλους ἀνήμπορους γιά δουλειά καί γιά δράση. Ἦρθαν ὅλες αὐτές οἱ ἄμαξες καί σταμάτησαν μπροστά του. Καί, μαζί τους, ὁ ἀρχιδιάκονος Λαυρέντιος. Μέ φωτεινό πρόσωπο καί μέ γλυκεῖα συμπεριφορά πρὸς ὅλα τὰ ταλαιπωρημένα παιδιά τῆς Ἐκκλησίας.

Ὁ βασιλιάς, φανερά ἀπορρημένος καί μέ τίς σκιές τοῦ θυμοῦ στό πρόσωπο ρώτησε:

-Τί εἶναι αὐτοί;

-Οἱ θησαυροὶ τῆς Ἐκκλησίας, ἀπάντησε ὁ ἀγνός ἀρχιδιάκονος.

Ἡ ἀπάντηση αὐτή δέν ἀνέκοψε τή διαδικασία τοῦ μαρτυρίου. Σέ λίγο, ὁ Λαυρέντιος παραδόθηκε στούς δῆμιους, πού τόν ἄπλωσαν σέ μία σκάρα καί τόν ἔψησαν ζωντανό. Ὅμως, ἡ σκηνή ἔμεινε στήν ἱστορία, ὡς δεῖγμα ἀπόλυτης διαφάνειας στή διαχείριση τῶν ἀγαθῶν καί στήν ἄσκηση τῆς ἀγάπης, ἀπό τούς πιστοὺς διαχειριστές τῆς θείας Χάρης.

Οἱ φτωχοί, οἱ ἄρρωστοι καί οἱ κλαμένοι ἀδελφοί ἦταν οἱ μοναδικοὶ θησαυροὶ τῆς Ἐκκλησίας. Σ' αὐτούς διοχετευόταν ἡ ἀγάπη. Σ' αὐτούς περνοῦσαν οἱ εἰσφορές. Αὐτοὶ εἶχαν ἀναλάβει νά μεταφέρουν στόν οὐρανό τήν εὐγνωμοσύνη τους καί τή μαρτυρία τους γιά τήν ἀγιότητα καί γιά τήν εἰλικρίνεια τῶν ποιμένων τους.

Καί τό δεύτερο παράδειγμα.

Στήν Καινή μας Διαθήκη συμπεριλαμβάνεται μία ἐπιστολή τοῦ ἀποστόλου Παύλου, πού εἶναι βραχύτατη. Καλύπτει μία καί μόνη σελίδα. Τή χάραξε, ὅταν βρισκόταν φυλακισμένος στή Ρώμη. Καί τήν ἔστειλε στόν ἀγαπημένο του μαθητή, τόν Φιλήμονα, πού κατοικοῦσε στίς Κολλασσαῖς. Τό περιεχόμενο τῆς ἐπιστολῆς εἶναι ἰδιότυπο. Ὁ Φιλήμονας εἶχε ἓνα δοῦλο, πού δραπετεύσε ἀπό τό σπίτι του. Ἐρμημος καί φοβισμένος κατέφυγε στή Ρώμη. Καί ἐκεῖ γνώρισε τόν Παῦλο, πού ἔμενε, δέσμιος καί μέ φρούρηση, σέ κάποιο μικρό οἶκημα. Κατηχημένος ἀπό τόν Παῦλο, ὁ

δοῦλος Ὀνήσιμος, δέχτηκε τό Βάπτισμα καί ἔγινε μέλος τῆς πνευματικῆς οἰκογένειας, τῆς Ἐκκλησίας.

Μετά ἀπό αὐτή τή μεταστροφή, ὁ Παῦλος τόν στέλνει πίσω στίς Κολασσαῖς, μέ μιὰ συνοδευτική ἐπιστολή, πού μένει στήν ἱστορία ὡς τό μνημεῖο τῆς ἀδολενῆς ἀδελφουσύνῃς καί τῆς ἀδιαπραγμάτευτης ἰσότητος.

Ὁ Παῦλος γράφει σέ τόνο θερμό καί ἰκετευτικό στό Φιλήμονα: *«πολλήν ἐν Χριστῷ παρηψίαν ἔχων ἐπιτάσσειν σοι τό ἀνῆκον, διά τήν ἀγάπην μᾶλλον παρακαλῶ τοιοῦτος ὢν, ὡς Παῦλος πρεσβύτες, νυνί δέ καί δέσμιος Ἰησοῦ Χριστοῦ»* (Φιλήμ. 8,9) καί τόν παρακαλεῖ νά ὑποδεχτεῖ τό δραπετὴ δοῦλο *«οὐκέτι ὡς δοῦλον, ἀλλ’ ὑπὲρ δοῦλον, ἀδελφόν ἀγαπητόν, μάλιστα ἐμοί, πόσω δέ μᾶλλον σοί καί ἐν σαρκί καί ἐν Κυρίῳ»* (στ. 16). Καί συνεχίζει: *«εἰ οὖν με ἔχεις κοινωνόν, προσλαβοῦ αὐτόν ὡς ἐμέ. εἰ δέ τι ἠδίκησέ σε ἢ ὀφείλει, τοῦτο ἐμοί ἐλλόγει»* (στ. 17, 18). Ἄν μέ ἔχεις κοινωνό στήν πίστη καί στήν ἀγάπη, παράλαβέ τον μέ τά ἴδια αἰσθήματα τῆς ἀγάπης, πού θά ὑποδεχόσουν ἐμένα. Καί ἂν σέ ἔχει ἀδικήσει ἢ σοῦ χρωστάει, αὐτά χρέωσέ τα σέ μένα.

Ἡ ἐπιστολή αὐτή, σέ κείνη τήν πρόωμη ἐποχή, ἀντιμετώπισε δυναμικά καί πρωτοποριακά τό πρόβλημα τοῦ ρατσισμοῦ. Τό δοῦλο, τό δραπετὴ, τόν ἄνθρωπο, πού ἀδίκησε τό ἀφεντικό του, τόν ἀνύψωσε στή χαρισματική θέση τοῦ ἀδελφοῦ. Τοῦ ἰσότητου καί ὁμότιμου.

Καί εἶναι γεγονός, ἱστορικά ἐξακριβωμένο καί κατακυρωμένο, ὅτι μέσα στήν Ἐκκλησία ὁ θεσμός τῆς δουλείας σταδιακά καταργήθηκε καί ἐπικράτησε ἡ ἰσοτιμία ὅλων τῶν ἀνθρώπων, πού εἶναι ἀγαπημένα παιδιά τοῦ Θεοῦ.

Ἄν σέ μεταγενέστερες ἐποχές, σέ καιροῦς, πού ἄνθησε τό ὄπιο τῆς ἀθείας, ἡ δουλεία ξαναγύρισε ἀπειλητική καί ὁ ρατσισμός ἔγινε ἓνα ἀπό τά ἐκρηκτικά προβλήματα τῆς ἀνθρωπότητας, ἡ εὐθύνη ἀνήκει σέ κείνους, πού ἔστρεψαν τό σκάφος τῆς ἱστορίας ἀπό τόν κόλπο τῆς θεϊκῆς ἀγάπης στόν ἀφρισμένο πόντο τῶν συγκρούσεων καί τῆς σκληρῆς καί ἀπάνθρωπης ἐκμετάλλευσης.

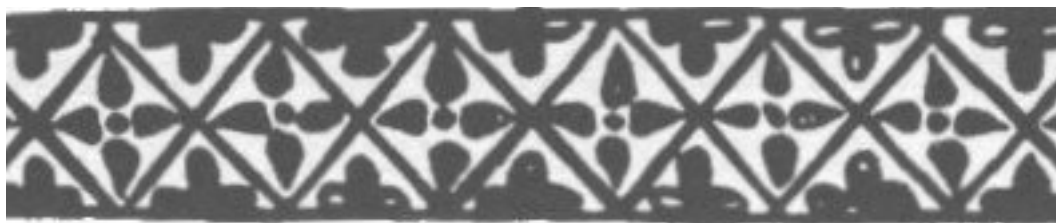
Ἡ Ἐκκλησία, μέ τόν ἥρεμο, πειστικό λόγο, μέ τήν ἔμπνευση καί μέ τήν πνοή τῆς θείας Χάρης ἐξουδετέρωσε τίς ἀντιθέσεις καί κατέστειλε τά μίση. Ἐφερε τοὺς ἀνθρώπους στήν κοινὴ Τράπεζα τοῦ Μυστηρίου τῆς Εὐχαριστίας, στήν κοινὴ οἰκοδομὴ τοῦ οἴκου τῆς ἀδελφουσύνῃς καί στήν κοινὴ ἀναφορά καί σχέση μέ τόν Οὐράνιο Πατέρα.

Ἡ ἐποχή μας, ἄθην καί ἐκρηκτική, ξανάναψε τίς φωτιές, ὅπλισε τά ἀδελφικά χέρια καί σήκωσε τίς σημαῖες τοῦ «ρατσισμοῦ» καί τοῦ «ἀντιρατσισμοῦ». Καί οἱ ὑπεύθυνοι γιά τήν ἀλληλοσφαγή, ἀπαιτοῦν ἀπό τήν Ἐκκλησία νά ὁμαδοποιηθεῖ, νά πάρει θέση μέ τή μιὰ ἢ μέ τήν ἄλλη παράταξη καί νά βάψει καί τά δικά Της χέρια.

Θά ἦταν λίγο, ἂν χαρακτηρίζα τήν ὑποχώρηση ἀπλὸ λάθος.

«Πλὴν ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐλθὼν ἄρα εὐρήσει τὴν πίστιν ἐπὶ τῆς γῆς;»

(Λουκ. ιν' 8).

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΚΑΙ ΠΡΟΣΩΠΙΚΑ ΔΕΔΟΜΕΝΑ

Εἰς μία σωστά συγκροτημένη κοινωνία, σὲ μιὰ δημοκρατικὰ συντεταγμένη πολιτεία, σὲ ἓνα κράτος δικαίου, ὅπως ὅλα συνοψίζονται στὴ νομικὴ αὐτὴ ὁρολογία, οἱ συμπεριφορές, οἱ δραστηριότητες καὶ γενικὰ ἡ ζωὴ τῶν ἀνθρώπων, ποὺ ἀπαρτίζουν τὴν ὁμάδα αὐτὴ τῶν πολιτῶν, ρυθμίζονται ἀπὸ ἓνα σύστημα νομικῶν διατάξεων. Ἐνα σύστημα κανόνων δικαίου, οἱ ὅποιοι ἐπιβάλλουν ἢ ἀπαγορεύουν ὀρισμένες συμπεριφορές, ἔχοντας πάντοτε ὡς βάση καὶ μέτρο κρίσεως τὸ μέσο κοινωνικὸ ἄνθρωπο, ἀνεξάρτητα ἀπὸ τίς ὅποιες κοινωνικές, ιδεολογικές, θρησκευτικές, πολιτικές καὶ λοιπὲς ἐπιλογές καὶ τοποθετήσεις του. Καὶ τοῦτο γίνεται γιὰ νὰ ἐπιτυγχάνεται στὴν ὁμάδα αὐτὴ τῶν πολιτῶν, ποὺ ἀπαρτίζουν τὸ κράτος, ἓνας μέσος, κοινῶς ἀποδεκτός, τρόπος ζωῆς, μία ὁμαλὴ κοινωνικὴ συμβίωση τῶν πολιτῶν, κατὰ τὴν ὁποία θὰ ἀμβλύνονται οἱ ὅποιες ἀντιθέσεις καὶ ιδιαιτερότητες. Τὸ σύστημα αὐτὸ τῶν κανόνων τοῦ δικαίου ἔχει δυὸ κύρια χαρακτηριστικὰ στοιχεῖα. Τὸ ἓνα εἶναι ὅτι καθορίζει τίς συμπεριφορές τῶν πολιτῶν «μετὰ δυνάμεως ἐξαναγκασμοῦ». Ἐπιβάλλει δηλαδή

ἢ ἀπαγορεύει ὀρισμένες ἐνέργειες, μὲ ἀποτέλεσμα ἢ παραβίαση αὐτῶν τῶν ρυθμίσεων νὰ ἔχει συνέπειες, οἱ ὁποῖες, ὑπὸ προϋποθέσεις, καταλήγουν καὶ στὸν κολασμὸ τῶν ὑπαιτιῶν. Τὸ δεύτερο χαρακτηριστικὸ στοιχεῖο εἶναι ὅτι οἱ κανόνες αὐτοὶ τοῦ «θετοῦ δικαίου», ἀποβλέποντας στὴν ὁμαλὴ ζωὴ τῶν πολιτῶν μὲ τίς πολλὰς τῶν ιδιαιτερότητες, δὲν ταυτίζονται πάντοτε μὲ τοὺς κανόνες τῆς ἠθικῆς. Σὲ ὅχι λίγες, μάλιστα, περιπτώσεις ἔρχονται καὶ σὲ ἀντίθεση μὲ αὐτοὺς. Καὶ ἐνῶ τὸ θετὸ δίκαιο φέρει ὡς στοιχεῖο τὸν «ἐξαναγκασμὸ» καὶ ἐπιβάλλει τὸν ἔλεγχον ἀπὸ τὰ συντεταγμένα ὅργανα τοῦ κράτους (διοίκηση, δικαστήρια κλπ), τοῦναντίον οἱ κανόνες τῆς ἠθικῆς ἔχουν ὡς μοναδικὸ στοιχεῖο τὸν «αὐταναγκασμὸ» καὶ μοναδικὸ ἐλεγκτὴ τὴ συνείδηση. Ὅλο αὐτὸ τὸ σύστημα τῶν πολλῶν καὶ διάφορων νομικῶν διατάξεων, ποὺ χρησιμοποιοῦ τὸ κράτος (καὶ κάθε κράτος) γιὰ νὰ ρυθμίσει τίς δραστηριότητες καὶ τὴ ζωὴ γενικὰ τῶν πολιτῶν του, ἀποτελεῖ τὸ κοσμικὸ δίκαιο.

Μέσα στὸ σύστημα αὐτὸ τῶν κανόνων τὸν πρῶτο καὶ κύριο λόγο ἔχουν τὰ διεθνῶς πλέον κατοχυρωμέ-

να, μετὰ πολλὰς θυσίες καὶ ἀγῶνες, ἀτομικὰ δικαιώματα, μὲ προέχουσα θέση τὴν προσωπικότητα καὶ τὴν ἀξι-οπρέπεια τοῦ πολίτη. Ἐκεῖ ἐντάσσονται καὶ οἱ σχετικὲς ρυθμίσεις, πὺ διαφυλάσσουν καὶ προστατεύουν τὰ προσωπικὰ δεδομένα τῶν πολιτῶν, τὶς ἰδιαιτερότητες δηλαδὴ ἐκεῖνες, πὺ συνθέτουν τὴν ἀνθρώπινη προσωπι-κότητα, ἡ ὁποία ἀκόμη καὶ σὲ ὁρισμέ-νες πτυχὲς τῆς εἶναι ἀπαραβίαστη καὶ ἀπολύτως σεβαστὴ.

Τὸ δικό μας δικαιοκὸ σύστημα ἀρ-κούντως καλύπτει καὶ τὸν εὐαίσθητο αὐτὸ τομέα τῶν ἀνθρώπινων δικαιω-μάτων μὲ σειρὰ νομικῶν ρυθμίσεων. Ἀναφέρουμε χαρακτηριστικὰ τὴν ἀ-ναθεωρημένη διάταξη τοῦ ἄρθρου 9Α' τοῦ Συντάγματος, κατὰ τὴν ὁποία κα-θέννας ἔχει δικαίωμα προστασίας ἀπὸ τὴ συλλογὴ, ἐπεξεργασία καὶ χρῆση τῶν προσωπικῶν δεδομένων «ὅπως ὁ νόμος ὀρίζει». Ἐξάλλου σὲ ἐφαρμογὴ τῆς περιβόητης συνθήκης ΣΕΝΓΚΕΝ, πὺ τὴν ἀποδέχθηκε καὶ ἡ χώρα μας, ψηφίσθηκε ὁ νόμος 2472/1997, πὺ ἀναφέρεται στὶς ἐπὶ μέρους ρυθμί-σεις, τὶς σχετικὲς μὲ τὸν προσδιορι-σμὸ τῶν προσωπικῶν δεδομένων καὶ περαιτέρω μὲ τὴ συλλογὴ καὶ ἐπεξ-εργασία τους. Ὅλες ὁμως αὐτὲς οἱ ρυθμίσεις ἀνάγονται στὴ σφαῖρα τοῦ κοσμικοῦ δικαίου καὶ καλύπτουν συμπεριφορὲς καὶ δραστηριότητες τῶν πολιτῶν ὡς «ἰδιωτῶν», μὲ ὅποιες ἰδιαιτερότητες ἀνάγονται στὸν ἀτο-μικὸ τους βίῳ καὶ στὶς προσωπικὲς τους ἐπιλογές, μὲ μόνον ὅρο νὰ μὴν ἐμπίπτουν στὶς κυρωτικὲς διατάξεις τοῦ ποινικοῦ νόμου.

Στὸ κανονικὸ ὁμως δίκαιο, τὸ ὁποῖο

συνθέτουν οἱ Θεῖοι καὶ Ἱεροὶ Κανόνες τῆς ἀγίας μας Ἐκκλησίας καὶ ἀναφέ-ρεται σὲ ἓνα ἄλλο, ἐντελῶς διάφορο, τρόπο ζωῆς τῶν κληρικῶν μας, τὰ πράγματα ἀλλάζουν καὶ διαφορο-ποιοῦνται. Καὶ εἶναι ἐπόμενον. Γιατὶ στὸ χωρὸ αὐτὸ εἶναι δυνατόν, ὁρισμέ-νες παράξενες ἰδιαιτερότητες κληρι-κῶν, πὺ ἄπτονται καὶ τοῦ ἡθικοῦ ποιοῦ των, νὰ μὴν ἀποτελοῦν μὲν ἀν-τικείμενον ἐνδιαφέροντος τοῦ κοσμι-κοῦ νομοθέτη, νὰ στοιχειοθετοῦν ὁ-μως βαρὺτατα κανονικὰ παραπτώμα-τα, πὺ μὲ τὴ διαπίστωσή τους, ὁ κλη-ρικός θὰ πρέπει νὰ ἔχει διάφορη ἐν-τελῶς μεταχείριση ἀπὸ τὴν ἐκκλησι-αστικὴ διοίκηση, ἡ ὁποία ἐνδεχομέ-νως νὰ καταλήξει καὶ στὴν ἀποβολὴ τοῦ ἀπὸ τὸ ἱερατικὸ σῶμα. Καὶ δὲν εἶναι ποτὲ δυνατόν, οὔτε ἄλλωστε καὶ ἐπιτρεπτόν, ὁ κληρικός, στὸ πρόσωπο τοῦ ὁποίου ἐστιάζονται αὐτοῦ τοῦ εἶ-δους οἱ καταγγελίες, νὰ σπεύδει νὰ εὔρει καταφύγιον στὶς διατάξεις τοῦ κοινοῦ, κοσμικοῦ δικαίου, τὸ ὁποῖο μπορεῖ νὰ προστατεύει τὰ προσωπικὰ δεδομένα καὶ τὶς τυχόν ἰδιαιτερότητες τῶν ἀτόμων ὡς μελῶν τῆς πολιτείας, ἀλλὰ πάντοτε ὑπὸ μόνη τὴν ιδιότητα αὐτῶν ὡς «ἰδιωτῶν». Τοῦτο δὲν ἀπο-τελεῖ σὲ καμμιά περίπτωσιν ἄνιση, δυσμενὴ μεταχείριση, γιατί ὁ κληρι-κός, μὲ τὴν ἐθελοῦσια καὶ ἀβίαστη ἐπιλογὴν του νὰ ἀκολουθήσῃ τὸ ἱερα-τικὸ στάδιον, ἐντάχθηκε αὐτοβούλως καὶ ἐθελότροπα στὸ σύστημα τῶν ἐπι-ταγῶν τῶν Ἱερῶν Κανόνων καὶ δὲν ἔχει ἀπολύτως κανένα δικαίωμα, μετὰ τὴν ἐπιλογὴν του αὐτῇ, νὰ ἀντι-στρατεύεται τὴν κανονικὴν τάξιν, ἀκό-μη καὶ σὲ θέματα προσωπικῶν δεδομέ-

νων, ἔστω καὶ ἂν ὁ κοινὸς νομοθέτης τὰ καλύπτει μὲ τὴν προστασία του. Ἡ ζωὴ τῶν κληρικῶν, καὶ μάλιστα τῶν Ἀρχιερέων, εἶναι, πρέπει νὰ εἶναι, διάφανη καὶ δὲν περνάει ἀπὸ τὰ κοσμικῶς προστατευόμενα προσωπικά δεδομένα.

Ἀλλὰ ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος ἡ διοίκηση τῆς Ἐκκλησίας πῶς πρέπει νὰ ἐνεργεῖ καὶ νὰ ἀντιμετωπίζει αὐτὲς τὶς περιπτώσεις; Ὅταν καταγγέλλονται σοβαρότατα κανονικὰ παραπτώματα, ἀκόμη καὶ γιὰ μεγάλοςχημους κληρικούς, μπορεῖ νὰ καταφεύγει καὶ ἡ ἴδια κάτω ἀπὸ τὴν ὀμπρέλα τῶν κοσμικῶν ρυθμίσεων; Καί, κάτι ἀκόμη, μπορεῖ νὰ θυσιάζει στὶς ρυθμίσεις αὐτὲς τὶς ἐπιταγὲς τῶν Ἱερῶν Κανόνων; Θὰ ἀποφεύγει τὴν ἔρευνα καὶ τὴν περαιτέρω διαδικασία, ὅπως αὐτὴ καθιερώνεται ἀπὸ τὴν κανονικὴ τάξη καὶ θὰ ἀνέχεται στοὺς κόλπους τῆς ἱερωσύνης τὸν κληρικό, ποὺ σπεύδει γιὰ τὰ κανονικὰ του παραπτώματα νὰ εὕρει καταφύγιο στὶς διατάξεις τοῦ κοσμικοῦ δικαίου; Ὁ κληρικὸς εἶναι ἐπάνω ἀπὸ ὅλα κληρικὸς καὶ μετὰ πολίτης-ιδιώτης. Καὶ ἐπιβάλλεται πρῶτα νὰ τακτοποιεῖ τὴ θέση του στὸ χῶρο τῆς Ἐκκλησίας καὶ μετὰ, ὡς ιδιώτης, νὰ προσφεύγει στὶς ρυθμίσεις τοῦ κοινοῦ δικαίου.

Χαρακτηριστικὰ τοποθετεῖται στὸ θέμα αὐτὸ ὁ καθηγητὴς τῆς Νομικῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν κ. Κων. Μπέης μὲ ἓνα σοβαρὸ ἄρθρο του, ποὺ δημοσιεύθηκε στὶς 4/9/2002 στὴν ἔφημερίδα «ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ». Γράφει λοιπὸν ὁ διαπρεπὴς νομικὸς δάσκαλος στὸ στὺλ Πλατωνικῶν διαλόγων: «...Εἶναι ἔτσι; Ἀναρρωτήθηκε νεαρὸς

φοιτητής. Ἰσχύει ἄραγε ἀπόρρητη σφαῖρα ἰδιωτικοῦ βίου γιὰ τοὺς ἀρχιερεῖς ἐναντι τῆς διοίκησης τῆς Ἐκκλησίας, ἀλλὰ καὶ ἐναντι τοῦ ποιμνίου, ποὺ ἐκεῖνοι ποιμαίνουν, ἀφοῦ, κατὰ τὸ Ἐκκλησιαστικὸ Δίκαιο, ἔχουν ὑποχρέωση ἀποχῆς ἀπὸ σαρκικὲς ἀδυναμίες;... Κατὰ πρῶτον, μᾶς εἶπε, ἀλίμονο στὴν οἰκογένεια πού, ὅταν ἔχει προβλήματα, ζητεῖ τὴ λύση τους στὶς διατάξεις τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικα καὶ τοῦ Κώδικα Πολιτικῆς Δικονομίας. Αὐτὴ ἡ οἰκογένεια εἶναι ἤδη ἓνα ναυάγιο, δίχως προοπτικὴ σωτηρίας. Ἔτσι ὅμοια καὶ ἡ Ἐκκλησία. Ἀλίμονό της ἂν περιμένει νὰ διασώσει τὴν ἀξιοπιστίαν τοῦ ὁρκου ἀγνότητος τῶν μοναχῶν της μὲ δικαστικὲς ἀπαγορεύσεις, ὅταν βοᾷ τὸ πανελλήνιο γιὰ ἱεράρχες μὲ σεξουαλικὲς ἀδυναμίες καὶ διαστροφές;...»!

Στὸν ἐκκλησιαστικὸ μας χῶρο, φρονοῦμε, ὅτι ἀκολουθεῖται ἐσφαλμένη τακτικὴ καὶ πορεία. Μία πορεία πού, πολὺ φοβούμεθα, δὲν κινεῖται ἐπάνω στὴν προδιαγραφόμενη ἀπὸ τοὺς Ἱερούς Κανόνες τροχιά. Καὶ αὐτὸ ἄς καταγραφεῖ ὡς μία καλόπιστη καὶ εἰλικρινὴς, ἀλλὰ καὶ θλιβερὴ διαπίστωση.

Σύν.

ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ

Δεκαπενθήμερο Δελτίο

Ἐκκλησιαστικῆς Ἐνημέρωσης.

Ἰδιοκτήτης:

ὁ Μητροπολίτης

Ἀττικῆς καὶ Μεγαρίδος

ΝΙΚΟΛΗΜΟΣ

Διεύθυνση:

19011 Αὐλῶν Ἀττικῆς.

Τυπογραφεῖο Κωνσταντίνου Σανιδᾶ

Ἰωαννίνων 6, Μοσχάτο.

Τρία πλάνα.

1 Ο Ἀρχιεπίσκοπος Χριστόδουλος, σέ συνέντευξή του, πού δημοσιεύτηκε στήν ἐφημερίδα «Τύπος τῆς Κυριακῆς» στίς 20 Ἀπριλίου 2003, προσδιόρισε τό βάρος τῆς προσφοράς του κατά τήν πενταετία, πού κατέχει τό θρόνο τῶν Ἀθηνῶν, στήν ἐπιδότηση τοῦ τρίτου παιδιοῦ τοῦ Θρακικοῦ χώρου: «Ἡ Ἐκκλησία δέν ζεῖ καί δέν ἐργάζεται ὅπως ἡ Πολιτεία. Δέν βάζει σέ πρώτη προτεραιότητα τά ἔργα, παρά τό ὅτι καθόλου δέν τά παραθεωρεῖ. Ὅμως τό πρῶτο πού προσέχει εἶναι τίς ψυχές τῶν πιστῶν, τόν κλῆρο καί τό λαό... Κι ἂν θά μέ ρωτοῦσατε ποιό θεωρῶ ὡς τό σημαντικότερο ἔργο τῆς πενταετίας θά σᾶς ἀπαντοῦσα, ὅτι δέν εἶναι κάποιο ἀπό τά ἱδρύματα, πού θεμελιώθηκαν ἤ ἐγκαινιάσθηκαν, οὔτε τά κτίρια, πού κατασκευάσθηκαν, ἀλλά εἶναι τό ἐπίδομα γιά τό τρίτο παιδί στή Θράκη...».

πού ἀναγκάζει τήν Ἱερά Σύνοδο στήν ἀλλαγὴ προσανατολισμοῦ καί στόν καθορισμό ὁρίου μέ βάση τή φορολογικὴ δήλωση τῶν μέχρι τώρα δικαιοῦχων, ἀλλά καί ἐκείνων, πού θά αἰτηθοῦν τοῦ ἐπιδόματος στό μέλλον... Τό πρόβλημα ἐντοπίζεται γιά πολλούς στό γεγονός ὅτι οἱ ἐμπνευστές τοῦ ἐπιδόματος δέ ν προέβλεψαν τίς οἰκονομικές ἀνάγκες καί

στηρίχτηκαν κυρίως στίς τράπεζες καί σέ ιδιώτες, ὅπως στήν Τράπεζα Πειραιῶς, πού ἔδωσε 1.027.146 Εὐρώ (350.000.000 δρχ.). Δέν στηρίχτηκαν στίς δικές τους δυνάμεις, ἀφοῦ ἀκόμη καί οἱ οἰκονομικές ὑπηρεσίες τῆς Ἐκκλησίας (ΕΚΥΟ) στή διάρκεια τῶν τεσσάρων χρόνων διέθεσαν γιά κάθε χρόνο 145.735 Εὐρώ (50.000.000 δρχ.). Καί αὐτό ἐνῶ διαθέτουν ἀπόθεμα πού ξεπερνᾷ τά 29.500.000 Εὐρώ (10 δισεκατομμύρια δρχ.).».

2 Δυό μῆνες ἀργότερα, τό Σάββατο, 28 Ἰουνίου 2003, ἡ ἐφημερίδα «Ελευθεροτυπία» δημοσίευσε ἕνα ρεπορτάζ, μέ τίτλο «Γλαφόν στό ἐπίδομα», πού μᾶς πληροφορεῖ, πῶς ἡ πρωτοβουλία τοῦ ἐπιδόματος ὁδηγεῖται σέ ἀδιέξοδο: «Ἡ πρωτοβουλία τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, πού ξεκίνησε μέ θριαμβευτικούς τόνους τό 1999, νά χορηγήσει μηνιαῖο ἐπίδομα 40.000 δρχ. (117,3 Εὐρώ) σέ κάθε χριστιανική οἰκογένεια πού ἀποκτοῦσε τρίτο παιδί στή Θράκη, μετά ἀπό τέσσερα χρόνια ἐφαρμογῆς, ὁδηγεῖται σέ ἀδιέξοδο. Γιά τήν ἀκρίβεια, οἰκονομικό ἀδιέξοδο,

3 Καί τό τρίτο πλάνο. Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Χριστόδουλος ξόδεψε γιά τήν ἐπισκευή (καί μόνο) τῆς κατοικίας του, πού τή δήλωσε ὡς κατοικία ἀπλοῦ Ἑλλῆνα πολίτη(!), 700 ἑκατομμύρια δραχμές. Ἡ κατοικία αὐτή, πολυτελέστατης κατασκευῆς, εἶχε ἐπισκευαστεῖ γιά τελευταία φορά, ὅταν ἐγίνε Ἀρχιεπίσκοπος ὁ Σεραφεῖμ. Ἡ ἐπισκευή, ὅμως, τοῦ Χριστόδουλου σκαρφάλωσε στό ἀστρονομικό ὕψος τῶν ἐπτακοσίων ἑκατομμυρίων. Καί αὐτό, ἐνῶ, γιά τήν ἐπιδότηση τοῦ τρίτου παιδιοῦ, ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος προσέφερε, στό διαστημα τῶν τεσσάρων ἐτῶν, μόνο τό ποσόν τῶν 200.000.000 δρχ.